

# Fotoreporter

343102

Inna nazwa zawodu: nie występują

## Zadania i czynności

**Ostatnia aktualizacja - 09.2009 r.**

Celem pracy fotoreportera jest wykonanie zdjęć bieżących wydarzeń na zlecenie agencji fotograficznej, prasowej, redakcji wydawniczej, w których jest zatrudniony lub z którymi współpracuje.

Podstawowym warunkiem wykonywania zawodu fotoreportera jest umiejętność robienia zdjęć. Zanim jednak fotoreporter przystąpi do ich robienia musi zapoznać się ze zleconym tematem, jaki ma dokumentować. Następnie udaje się w miejsce, w celu zrobienia zdjęć. Po ich zrobieniu przesyła materiał łącznie internetowymi lub przywozi go bezpośrednio do redakcji. Fotoreporter zajmuje się także obróbką zdjęć na komputerze, po czym uzgadnia z fotolaborantem sposób wykonania odbitek. Fotoreporter ocenia i opisuje wszystkie zrobione przez siebie zdjęcia oraz dokonuje ich selekcji (wybiera jedno lub kilka) celem przekazania ich do wydruku. Po przekazaniu wyselekcjonowanych zdjęć do wydruku dokonuje archiwizacji całego materiału zdjęciowego, tzn. opisuje negatyw, który wkłada do pudełka lub zdjęcia nagrywa na płytę CD, którą również opisuje.

Oprócz podstawowych zadań, fotoreporter wykonuje szereg zadań współtowarzyszących. Samodzielnie poszukuje tematów do robienia zdjęć zwłaszcza takich, które mogą cieszyć się zainteresowaniem agencji fotograficznych, prasowych czy redakcji wydawniczych. Uczestniczy w wystawach organizowanych w plenerze, w galeriach, w szkołach, na których prezentuje swój dorobek fotograficzny. Podnosi swoje kwalifikacje zawodowe pozyskując wiedzę z zakresu nowych technologii fotograficznych lub samej dziedziny fotografii.

W związku z tym, że posługuje się bardzo nowoczesnym sprzętem fotograficznym, fotoreporter musi dokonywać systematycznej konserwacji aparatu, jest również odpowiedzialny za prawidłowe jego przechowywanie.

Cechy charakterystyczne dla tego zawodu to: zmienność warunków pracy, dyspozycyjność i nienormowany czas pracy oraz indywidualny charakter pracy.

Osoba wykonująca zawód fotoreportera może się specjalizować w fotoreporcie newsowym, dokumentalnym (w tym wojennym, pejzażowym) lub reklamowym.

## Środowisko pracy

**Ostatnia aktualizacja - 09.2009 r.**

## ŚRODOWISKO PRACY

### Warunki materialne

Zawód fotoreportera jest wykonywany prawie w każdych warunkach, tj. w budynkach, na wolnym powietrzu, w kabinach środków transportu, pod ziemią, na wodzie i w powietrzu. W związku z tym, istnieje wiele zagrożeń wynikających z pracy w tak zróżnicowanym i zmiennym środowisku. Praca ta może wymagać wchodzenia, wspinania, schylania się, utrzymywania się na śliskiej, nierównej i niestabilnej powierzchni (np. w górach, jaskiniach), co zwiększa prawdopodobieństwo wystąpienia zwichnięć lub złamań kończyn dolnych i górnych. Z kolei wielogodzinne stanie często w niewygodnych pozycjach oraz konieczność dźwigania ciężkiego sprzętu fotograficznego może prowadzić do wad postawy i skrzywień kręgosłupa. Praca ta w znacznym stopniu jest wykonywana na powietrzu (często w różnych i ciągle zmieniających się temperaturach), co może skutkować schorzeniami dróg oddechowych. Fotoreporterzy wojenni pracujący w krajach dotkniętych konfliktami zbrojnymi muszą się liczyć przede wszystkim z ryzykiem utraty zdrowia, a nawet życia. Fotoreporter pracuje również w redakcji wykonując szereg czynności, takich jak np. obróbka zdjęć. Zajmuje się ich przetwarzaniem wykorzystując do tego odpowiednie programy komputerowe, co może sprzyjać występowaniu wad wzroku.

### **Warunki społeczne**

Fotoreporter wykonuje swoją pracę indywidualnie. Pomimo to, jego praca wymaga nawiązywania wielu kontaktów z obcymi ludźmi, którzy są przez niego fotografowani. W trakcie takich spotkań musi wyjaśniać im cel robienia zdjęć i prosić o pozwolenie na ich wykonanie. Nierzadko decyduje się na wykonanie zdjęć bez uprzedzenia osób o ich robieniu, licząc się z możliwością wystąpienia różnych reakcji ze strony fotografowanych ludzi. Od jego umiejętności obcowania z ludźmi (łagodzenia napiętych sytuacji, rozwiązywania konfliktów) w dużym stopniu zależy efektywność jego pracy. Fotoreporter, w trakcie wykonywania zdjęć współpracuje z dziennikarzami i oświatleniowcami, natomiast podczas wywoływania materiału zdjęciowego z fotolaborantami.

### **Warunki organizacyjne**

Intensywność pracy fotoreportera zależy od częstotliwości występowania różnych wydarzeń, które musi udokumentować, a także od ilości zleceń otrzymywanych od agencji, z którymi współpracuje. Czas pracy fotoreportera jest zwykle nienormowany, zdarza się, że musi on pracować zarówno w nocy, jak i święta oraz w dni powszechnie wolne od pracy. W redakcji prasowej zazwyczaj pełni dyżur fotoreporterski, czekając na sygnał o ważnym wydarzeniu, po którym natychmiast udaje się na miejsce w celu zrobienia zdjęcia. Praca fotoreportera wymaga również częstego przemieszczania się na różne odległości, choć zazwyczaj fotoreporterzy pracują w obrębie danego województwa, to np. fotoreporterzy wojenni wykonują swoją pracę poza granicami kraju, w miejscach konfliktów zbrojnych.

Z uwagi, na to, że praca fotoreportera w większości przypadków wykonywana jest poza miejscem pracy (redakcją prasową, agencją fotograficzną), nadzór nad jej przebiegiem jest w dużym stopniu ograniczony.

### **Wymagania psychologiczne**

Fotoreporter dużo czasu spędza w terenie, gdzie ma do wykonania zdjęcia toczących się wydarzeń. Od tego, w jaki sposób się zachowa, jaką przyjmie postawę wobec rejestrowanej rzeczywistości, zależy w dużej mierze efekt jego pracy. Jego rolą jest

zachowanie bezstronności i neutralności wobec przebiegu zdarzeń, a to wymaga szczególnego opanowania. Jednakże fotografując cierpienia i dramaty ludzkie, nie może nigdy zapominać, że po drugiej stronie jego obiektywu znajduje się „żywy” człowiek, którego godność i prywatność nie powinna zostać naruszona. Decyzje o tym, jakie sytuacje może uwiecznić na zdjęciu, a jakich nie powinien, wymagają od niego osobistej odpowiedzialności.

Fotoreporter musi być otwarty na nowości, nowe sprawy i poglądy, mieć inicjatywę i pomysły. Jednocześnie powinien liczyć się z tym, że jego propozycje, np. odnośnie miejsc jak i sposobu wykonania zdjęć, mogą spotkać się z krytyką współpracowników, jak i przełożonych. Od jego umiejętności przekonywania i wpływania na innych zależy, czy wizje i wyobrażenia efektów pracy będą miały szansę w pełni być zrealizowane.

Do pracy w zawodzie fotoreportera predysponują również określone zdolności poznawcze. Fotoreportera powinna charakteryzować dobra koncentracja uwagi, dzięki której przystępując do wykonania zdjęcia jest w stanie skupić się na fotografowanym obiekcie. Równie ważna jest podzielność uwagi, dzięki której fotoreporter jest w stanie śledzić jednocześnie kilka obiektów podczas robienia zdjęć. Z kolei dobry i szybki refleks gwarantuje wykonanie zdjęć w nagłych i zmiennych sytuacjach. Szczególnie ważna w zawodzie fotoreportera jest również kreatywność i twórcze myślenie, dzięki którym każde ze zrobionych przez niego zdjęć uzyskuje swój niepowtarzalny charakter i klimat.

### **Wymagania fizyczne i zdrowotne**

Osoba pracująca w zawodzie fotoreportera musi dysponować określonymi warunkami fizycznymi i zdrowotnymi. Praca ta związana jest z ciągłym ruchem i przemieszczaniem się na różne odległości oraz wymaga dźwigania ciężkiego sprzętu fotograficznego. W związku z powyższym w zawodzie wymagana jest dobra sprawność fizyczna, szczególnie w obrębie układu kostno-stawowego i mięśniowego. Również bardzo dobry wzrok jest niezbędny w profesji fotoreportera, ponieważ w tej pracy istotna jest spostrzegawczość oraz precyzja i dokładność wykonania. Przeciwwskazaniem do podjęcia pracy w tym zawodzie są przede wszystkim: wady wzroku, daltonizm, wady postawy (dyskopatie kręgosłupa), zarówno niedowłady jak i całkowita niesprawność rąk i nóg, upośledzenie umysłowe.

### **Warunki podjęcia pracy w zawodzie**

Wykształcenie w pracy fotoreportera nie odgrywa większego znaczenia. Fotoreporterem może zostać osoba, która ma średnie, pomaturalne lub wyższe wykształcenie. Na tym stanowisku znajdują pracę osoby, które potrafią wykazać się dorobkiem artystycznym w fotografii. Zwykle pracę fotoreportera podejmują osoby, które już wcześniej przejawiały pasję i zamiłowanie do robienia zdjęć. Oprócz wykonywania samych zdjęć, fotoreporter zajmuje się ich wysyłaniem i przetwarzaniem. Znajomość obsługi komputera, jak i określonych programów graficznych oraz Internetu okazuje się w tym zawodzie niezbędna. Również, z uwagi na konieczność częstego przemieszczania się, niezbędne jest posiadanie prawa jazdy kat. B.

### **Możliwości awansu w hierarchii zawodowej**

W zawodzie fotoreportera nie ma znacznych możliwości awansu w hierarchii zawodowej. Fotoreporterzy z dużym dorobkiem zawodowym mogą obejmować

stanowiska kierowników zespołu, ale ma to miejsce zwykle w dużych redakcjach prasowych, zatrudniających po kilku lub kilkunastu fotoreporterów. Praca na stanowisku kierownika zespołu polega głównie na zlecaniu tematów do wykonania podległym pracownikom oraz nadzorowaniu i egzekwowaniu określonych rezultatów ich pracy.

### **Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych**

W zawodzie fotoreportera nie istnieje ani dolna, ani górna granica wieku decydująca o zatrudnieniu. Najwięcej osób pracujących w zawodzie fotoreportera mieści się w przedziale wiekowym 30-40 lat. Płeć nie odgrywa większego znaczenia przy wykonywaniu tego zawodu.

### **Możliwości zatrudnienia**

Fotoreporterzy mogą znaleźć zatrudnienie w wydawnictwach, w redakcjach prasowych, w agencjach fotoreporterskich i reklamowych. Istnieje też możliwość założenia własnej agencji fotograficznej, która może realizować zlecenia redakcji, jak również zajmować się sprzedażą własnych zdjęć zainteresowanym mediom. Rynek medialny w Polsce (agencje prasowe, fotograficzne, reklamowe) koncentruje się w dużych aglomeracjach wojewódzkich, takich jak: mazowieckie, wielkopolskie, dolnośląskie. W związku z powyższym, to tam istnieją większe szanse na zdobycie zatrudnienia. Znacznie mniejsze możliwości podjęcia pracy w zawodzie fotoreportera są w województwach: podlaskim, podkarpackim, warmińsko-mazurskim. W redakcjach prasowych o ustabilizowanej pozycji na rynku medialnym, rotacja wśród fotoreporterów jest dużo mniejsza.

### **Zawody pokrewne**

Zawodami najbardziej zbliżonymi charakterem i funkcjami do zawodu fotoreportera są: operator kamery, fotoedytor, fotolaborant.

Zawodem, który wymaga wyższych kwalifikacji (praktycznych umiejętności oraz doświadczenia zawodowego) w stosunku do zawodu fotoreportera jest kierownik agencji fotoreklamowej.

Niższych kwalifikacji niż w zawodzie fotoreportera wymaga zawód oświetleniowca.

### **Polecana literatura**

Kershaw A., *„CAPA. Szampan i krew”*. Wydawnictwo FONTANNA, 2008 r.

Chauvel P., *„Reporter wojenny”*. Wydawnictwo: Albatros/Kuryłowicz, 2005 r.

Morris J., *„Zdobycie zdjęcie. Moja historia fotografii prasowej”*. Wydawnictwo CYKLADY, Warszawa 2007 r.

Król E. C., Jackiewicz D., *„W obiektywie wroga. Niemieccy fotoreporterzy w okupowanej Warszawie 1939-45”*. Wydawnictwo RYTM, Warszawa 2009 r.